

Onderwerp:
Wijkagenda Prinsenland-'s
Gravenland 2019-2022

Gebied Prins Alexander

Bezoekadres: Prins Alexanderplein 6 - 21
3067 GC ROTTERDAM

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Internet: <http://www.rotterdam.nl/prinsalexander>

Retouradres: Postbus 70012 3000 KP Rotterdam

Het college van burgemeester en wethouders
Postbus 70012
3000 KP ROTTERDAM

Van: Gebiedscommissie Prins Alexander

Telefoon: 010 - 267 2538

E-mail: gebiedscommissiesdv@rotterdam.nl

Ons kenmerk: BSD-GbNo-3087460

Bijlage(n):

cc: Gemeenteraad Rotterdam, p/a Griffie

Datum: 26 juli 2018

Geacht college,

Hierbij ontvangt u de concept wijkagenda voor de wijk Prinsenland - 's Gravenland 2019 - 2022. Deze wijkagenda hebben wij in samenspraak met de bewoners en andere betrokkenen bij Prinsenland – 's Gravenland opgesteld. In het algemeen zijn wij tevreden over de gemeentelijke inzet in Prinsenland - 's Gravenland. Toch is er een punt dat wij specifiek onder uw aandacht willen brengen.

- **Huismeesters Sterflats**

In het Programma Oost 2017-2019 is focus aangebracht in de uitwerking van het beleid naar maatregelen om ouderen of hulpbehoevenden langer zelfstandig thuis te laten wonen. In het Programma Oost is als extra maatregel het instellen van huismeesters bij de Sterflats ingevoerd. Deze huismeesters zijn herkenbaar en vertrouwd. Zij kunnen praktische zaken oplossen en hebben vanaf de woonlocatie ook een signalerende functie zodat direct andere professionals ingeschakeld kunnen worden die nodig zijn. Dit bevordert tevens de veiligheid van ouderen in grootschalige woongebouwen zoals de Sterflats.

De Sterflats hebben het stempel kwetsbare buurt. In een veiligheidsoverleg eerder dit jaar is afgesproken dat deze buurt door de sociale problematiek goed in de gaten gehouden moet worden. Daarbij is het van belang dat er meer vertrouwen en verbinding tussen bewoners, met diverse achtergronden, ontstaat: bijvoorbeeld statushouders, gezinnen met laag inkomen, begeleid wonen, ouderen en jongeren. Nu Programma Oost bijna afloopt constateren we een gebrek aan financiering voor de maatregel huismeesters.

Wij verzoeken u deze Wijkagenda Prinsenland-'s Gravenland 2019-2022 vast te stellen. Graag zien wij uw besluit tot vaststelling tegemoet.

Met vriendelijke groeten,
Namens de gebiedscommissie Prins Alexander,

Karima Bouchtaoui
Wijkmanager

Vanessa Kievit
Technisch voorzitter

Wijkagenda Prinsenland 's Gravenland 2019-2022

12 juli 2018

Gebiedscommissie
Prins Alexander

Wijkprofiel

Prinsenland

Prinsenland ligt tussen de Prinsenlaan en de Kralingseweg. De wijk heeft ongeveer 10.000 inwoners.

De wijk vergrijsd langzamerhand:

- Het aantal jongeren neemt af (categorie 0-18: 2006: 20,5%, 2018: 15,4%);
- Het aantal ouderen neemt toe: categorie 55-65: 12,5% in 2006, 16,5 in 2018;
- categorie 65+: 19,6% in 2006, 23,5% in 2018.
- Het aantal eenpersoonhuishoudens is gemiddeld aan de norm (46%).

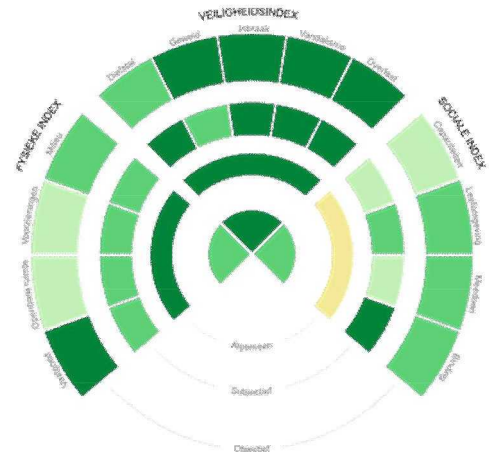
Zo'n 35% van de bewoners heeft een migratieachtergrond: er wonen vooral mensen met een Surinaamse achtergrond en mensen afkomstig uit 'niet westerse' landen in de wijk.

De wijk bestaat uit de buurten: Oud-Prinsenland, de Dosiobuurt en de Prinsenparkbuurt. Oud-Prinsenland en de sterflats ten zuiden van de Prinsenlaan zijn in de jaren '60 gebouwd. De andere buurten zijn in de jaren '90 gebouwd. Er zijn buurten met veel laagbouw en eengezinswoningen en buurten met hoogbouw en appartementen. Overwegend is de aanblik van Prinsenland wijds, groen en vriendelijk.

Het is een fijne wijk om te wonen. Centraal in de wijk ligt het Prinsenvpark met het kunstwerk Vierkant Eiland in de Plas, de avonturenspeeltuin Pietje Bell, het skatepark, de Cruyff Court en een crossfit court. In de zomer organiseren bewonersgroepen culturele activiteiten in het park.

In de Dosiobuurt ligt het multifunctionele complex Het Alexanderhof met twee zwembaden, een fitnesscentrum en het ontmoetingscentrum Prinsenhof.

Het wijkprofiel 2018 laat zien dat Prinsenland op vrijwel alle onderdelen boven de gemiddelden van Rotterdam scoort. Opvallend is, dat bewoners aangegeven, dat de algemene kwaliteit van leven achteruit gaat: van 131 in 2014, via 122 in 2016 naar 86 in 2018 (Rotterdam 2018: 109). Uit onderliggende cijfers is niet duidelijk wat de reden van deze forse achteruitgang is.

Andere aandachtspunten uit het wijkprofiel zijn:

- Vervuiling: zwerfvuil, rommel op straat, vuil naast de container;
- Onderhoud stoepen en gaten en verzakkingen in bestrating
- Verkeer: te hard rijden;
- Omgang tussen etnische groepen in de buurt: 40% van de bewoners vindt dat dit goed gaat t.o.v. 51% in 2014.

's Gravenland

's Gravenland ligt tussen de Kralingseweg en de metrobaan. De wijk bestaat uit de Ringvaartplasbuurt en het 's Gravenweggebied.

De wijk heeft ruim 8.000 inwoners. In de demografische cijfers is goed te zien, dat de bevolking van de wijk langzamerhand ouder wordt:

- Het aantal jeugdigen in de categorie tot 18 jaar neemt af: 27,2% in 2006, 20,5% in 2018;
- Het aantal 55-65 jarigen neemt toe: 11% in 2006, 17% in 2018.

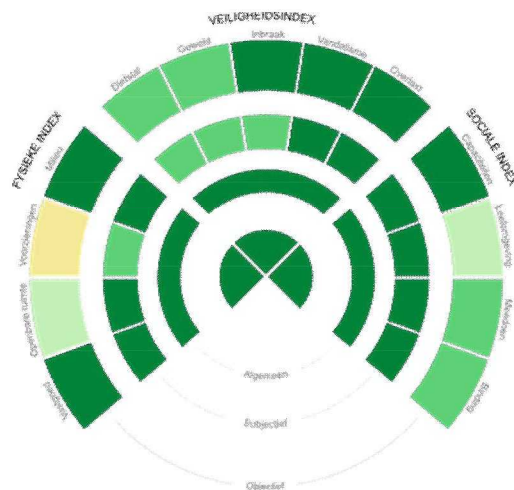
Ongeveer 23% van de bewoners heeft een migratieachtergrond: er wonen vooral mensen met een Surinaamse achtergrond (6,5%) en mensen afkomstig uit andere "westerse" landen (12,6%) in de wijk.

De wijk is in de jaren '90 gebouwd. Bij de bouw zijn de oorspronkelijke 'linten' (Kralingseweg, 's Gravenweg en Ringvaartweg) die door het gebied lopen, bewaard gebleven. In de wijk zijn er veel eengezinswoningen en is er enige hoogbouw met appartementen. Het is een fijne wijk om te wonen. Aan de buitenruimte is veel aandacht besteed met veel waterpartijen, waarbij het oog valt op de Ringvaartplas.

Aan het Mia van Yperenplein is het winkelcentrum gevestigd, dat ook bedoeld is voor bewoners van Prinsenland.

's Gravenland scoort in het wijkprofiel op vrijwel alle onderdelen boven of ver boven het gemiddelde van Rotterdam. Op het onderdeel 'openbare ruimte objectief' scoort 's Gravenland in de buurt van de norm, ook ten opzichte van voorgaande jaren: indexscore 93 in 2018 ten opzichte van 118 in 2016 (Rotterdam 2018: 106). Dit komt door hogere scores met betrekking tot vervuiling (overlast van onkruid, zwerfvuil en rommel op straat) en een snelle toename van verkeersongevallen (3,8 per 1.000 inwoners in 2014, 11,3 in 2018).

Verder zien we in het wijkprofiel, dat bewoners bedreiging en tasjesroof vaker een buurtprobleem vinden dan in voorgaande jaren, maar dit wordt niet weerspiegeld in objectieve veiligheidsgegevens.

Opgaven

Prettiger en weerbaarder oud worden

Vooral in Prinsenland neemt het aantal ouderen toe. Net als in andere wijken vraagt deze doelgroep om extra aandacht. Het voortzetten van voorlichtingsbijeenkomsten en weerbaarheidstrainingen is nodig om de veiligheidsgevoelens positief te beïnvloeden. Verlichting op straat speelt hierbij op een belangrijke factor en moet voldoende zijn. Het inzetten van huismeesters en wijkcongiërges draagt ook bij aan het voorkomen van eenzaamheid en weten wat deze doelgroep nodig heeft, zo ook in signalerende zin voor de zorg. Voor buurten als de Sterflats dient deze essentiële functie geborgd te worden voor de toekomst.

Meer aandacht stabielere thuissituatie voor kwetsbare gezinnen

Vooral in delen van Oud-Prinsenland (Sterflats) zijn kwetsbare gezinnen te vinden. Een integrale aanpak voor deze gezinnen is een belangrijke opgave. Taal, burgerschap, zelfredzaamheid, gezondheid, schuldproblematiek en armoede staan centraal in de aanpak. De toegankelijkheid, bereikbaarheid van voorzieningen en dienstverlening vragen eveneens aandacht.

De speeltuinen - en Speeltuin Pietje Bell in het bijzonder - zijn een belangrijke voorziening voor gezinnen.

Meer gebruik en verlevendigen van het Prinsenpark

Sport- en spelactiviteiten mogen frequenter plaatsvinden om het gebruik van het Prinsenpark te stimuleren. Een draagvlak-onderzoek voor deze wens is -mede gezien eerdere discussies daarover-, gewenst. Het toevoegen van sport- en spelvoorzieningen versterkt de functie van het park en het verbinden van bezoekers en gebruikers van het park. Een zelfreinigend toilet en waterkraantje zijn zeer welkom. Het faciliteren en stimuleren van bewonersinitiatieven in en rondom het park is belangrijk in relatie tot de meerwaarde van het park voor de wijk. De verdere ontwikkeling (verzelfstandiging) van speeltuin Pietje Bell verdient tevens aandacht.

Betere kwaliteit en leefbaarheid van de buitenruimte

Beide wijken scoren goed op de kwaliteit van de buitenruimte verharding. Aandachtspunten voor beide wijken zijn zwerfvuil, het verkeerd aanbieden van huis- en grofvuil en naast-plaatsingen.

In Prinsenland wordt veel aandacht gevraagd voor stoepparkeren en voor veilige fietspaden.

In 2018 vindt de afronding plaats van diverse verbeteringen in de buitenruimte van de Sterflats.

Ook in deze wijken speelt de verzakkingsproblematiek van de buitenruimte en vraagt deze om extra investeringen en het verstevigen van integrale samenwerking van de verschillende clusters. Bij nieuwe ontwikkelingen zal waar mogelijk verkend worden of er een extra kwaliteitsslag kan plaatsvinden in de buitenruimte.

Veiliger en duurzamer wonen

De extra inzet op inbraakpreventie moet gecontinueerd worden (Programma Oost).

Een duurzamer, energiezuiniger Rotterdam, met een betere luchtkwaliteit is een van de streven van het nieuwe college. En de klimaatopgaven uit het Akkoord van Parijs vragen om een forse transitie.

Deze transitie kan een vliegwiel zijn voor het ontwikkelen van nieuwe, duurzame bedrijven en het opknappen, verduurzamen en aardgasvrij maken van woningen en wijken. Verduurzaming en schonere lucht maken de wijk nog aantrekkelijker voor bewoners en bedrijven.

Overige opgaven zullen binnen de reguliere werkzaamheden worden opgepakt.

Wijkdoelen

Doel 1 Prettiger en weerbaarder oud worden

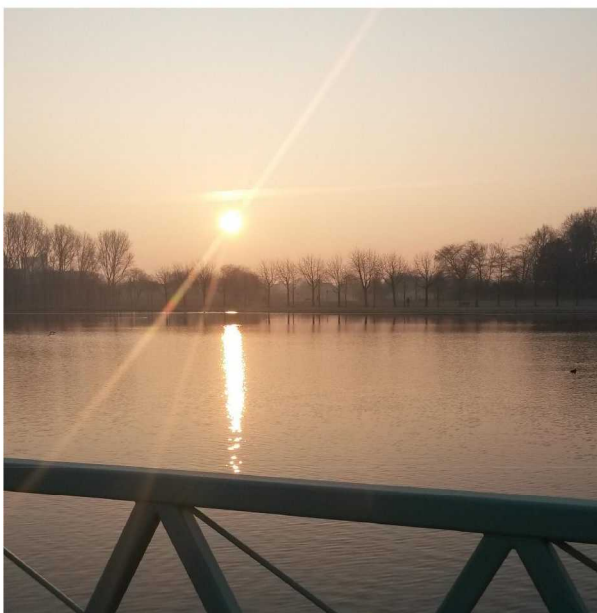
- Aanpak sociaal isolement/ eenzaamheid ouderen
- Aanpak weerbaarheid en veiligheidsgevoel ouderen

Doel 2 Meer aandacht voor stabielere thuissituatie voor kwetsbare gezinnen

- Aanpak taal(-vaardigheid)
- Verbeteren gezondheid; meer sporten en bewegen
- Aanpak schuldenproblematiek en armoede
- Verbeteren van toegankelijkheid, bereikbaarheid van voorzieningen/dienstverlening

Doel 3 Meer gebruik en verlevendigen van het Prinsenpark

- Activiteiten sport- en spelvoorzieningen
- Toevoegen zelfreinigend toilet met kraan
- Buurtinitiatieven
- Ontwikkeling (verzelfstandiging) Pietje Bell

Doel 4 Betere kwaliteit en leefbaarheid van de buitenruimte

- Integrale aanpak op kleine ergernissen en verstoringen van de buitenruimte, zoals zwerfvuil, verkeerd aanbieden van huis- en grofvuil en naastplaatsingen (wijk- en data gestuurde aanpak van specifieke locaties)
- Verbeteren van de kwaliteit door meer locatiegericht maatwerk; functionele aanpassingen bij herinrichting van buurten, met aandacht voor groen.
- Samenwerking integrale aanpak verzakkingsproblematiek. Aanpak stoepparkeren (Prinsenland).
- Aandacht voor veiligere fietspaden (fietsroutes) in de wijk.

Opmerking: Met het reguliere onderhoud van de buitenruimte ('Basis op orde') wordt ervoor gezorgd dat wordt voldaan aan de Rotterdamse normen voor Schoon, Heel en Veilig. De mogelijke verdere verbetering van de buitenruimte, inclusief doorvoeren functionele wijzigingen, vindt plaats binnen de geplande integrale buitenruimteprojecten (meer-jarenrioleringsplan 2016 – 2021). Voor Prinsenland wordt in dat kader in de omgeving van de Sterflats de buitenruimte heringericht. Voor 's Gravenland zijn voor de komende jaren geen herinrichtingen van de buitenruimte gepland.

Doel 5 Veiliger en duurzamer wonen

- Aanpak woninginbraken & inbraakpreventie
- Duurzamer wonen naar aanleiding van landelijke en gemeentelijke energietransitie

Programma's

Coalitieakkoord en stand beleid

Coalitieakkoord

Vanuit het coalitieakkoord wordt er aandacht gegeven aan de volgende thema's.

Energietransitie is de ambitie om CO2 reductie van 440-640 kton te realiseren, 10.000 woningen aardgasvrij te maken en een Rotterdams Energie- en Klimaataakkoord (gebaseerd op het landelijke akkoord) te schrijven. Ook ambitie om 15.000 woningen te verduurzamen en duurzaam rijden te vergemakkelijken en faciliteren samenwerking bewoners en ondernemers in energiecoöperaties.

Wonen in een wereldstad de bouw van 18.000 woningen in 4 jaar. Minder sloop van goedkope woningen (3.000) en grondige opknap van nog 5.000. Woonoverlast wordt tegengegaan met nieuwe wet & leegstaande kantoren worden getransformeerd in woningen (min 180.000 m²). Er wordt doorgedaan met vermindering van steen en vergroting van groen (operatie Steenbreek) en er wordt een Deltaplan geschreven voor wateroverlast. In vuilcontainers worden meer sensoren geplaatst en er wordt geïnvesteerd in mobiliteit.

Nieuwe economie jongeren gaan pas van school als ze een baan hebben en er wordt geanticipeerd op de effecten van de energietransitie door omscholing. Ook wordt er geïnvesteerd in de nieuwe economie qua scholing en ondernemerschap. Ook wordt er ingezet op vitaal en gevarieerd winkelaanbod door onder andere blending.

Iedereen doet mee aanpak discriminatie en taaloffensief voor zowel nieuwkomers als Rotterdammers. Doorzetting bijstandsaanpak en bewustwording arbeidsmarktdiscriminatie. Daarnaast wordt er ingezet op burgerschapsvorming en ontwikkeling op scholen met aandacht voor wereldreligies en culturen.

Een veiligere stad intensivering aanpak drugs en ondermijnende criminaliteit en een extra stadsmarinier. Aanpak op weerbaarheid digitale criminaliteit en versimpeling veiligheidspreventie in eigen buurt.

Minder Armoede er wordt een Deltaplan schulden gemaakt waarin effectieve en samenhangende aanpak wordt gecreëerd. Hierin komt aandacht voor armoedecasüistiek in wijkteams en aandacht op scholen. Inrichting van een perspectiefonds om Rotterdammers versneld uit de schuld te halen.

Vitale Rotterdammers Ontwikkeling masterplan ouderen (wonen, eenzaamheid, vitaliteit, dementie, veiligheid en digitale vaardigheid) & opstellen Langer Thuis akkoord met hierin ruimte voor innovatieve voorstellen. Er worden Fitfestivals 55+ aangeboden en er wordt een pilot gestart met inkoop van kleinere aanbieders (of Right to co-operate). Ook wordt er verder geïnvesteerd in de professionalisering van Wijkteams & en in preventieve maatregelen in het kader van Jeugdgezondheid en levensstijl. Er komt één actieplan voor nachtopvang, beschermd wonen, huisvesting bijzondere doelgroepen, GGZ-keten, verwarde personen.

Onderwijs aandacht voor loopbaanleren en energietransitie op loopbaan & bevordering studiekeuze met goede arbeidsmarktperspectieven. Verder wordt ingezet op stageplek bemiddeling en vervolgstappen op de arbeidsmarkt & wordt er een leer-werkakkoord gesloten.

Levendige stad meer ruimte voor creativiteit en cultureel ondernemerschap (festivals, pop-ups), culturele bestemmingen verspreiden over de stad & verspreiding evenementen over de stad. Meer maatwerk voor horecaondernemers en meer focus op bewegen en buitenspelen in de buitenruimte. Inzet op Citylab010, digitale meningspeilingen en right to co-operate wordt toegevoegd.

Ambitie Stadsbeheer 2018-2022

De ambitie van Stadsbeheer is vastgelegd in de Meerjarenkoers Stadsbeheer.

De ambitie is gericht op steeds verdergaande samenwerking met bewoners en ketenpartners met als doel de integrale- en samenhangende aanpak van zaken betreffende de buitenruimte. Benutten van elkaars kennis en het bundelen van elkaars krachten, gekoppeld aan wijk- en informatie gestuurd werken zijn daarbij uitgangspunt. Data - en de veredeling ervan – zien wij als bouwsteen in de ondersteuning naar kwalitatief juiste dienstverlening.

Dit alles binnen het reguliere jaarplan en jaarbudget met accentverschuivingen ten behoeve van prioriteiten binnen de wijken.

Op basis van die werkwijze zullen programma's, zoals bijvoorbeeld Kom op naar buiten, Langer Thuis, Duurzaam dichterbij de Rotterdam, nadere concretisering en afstemming op activiteiten van andere clusters krijgen in de op te stellen jaaragenda's voor de wijken.

Daarnaast blijft de ambitie van Stadsbeheer overeind om de komende jaren stedelijk jaarlijks 40 km riool te vervangen. Binnen gebied Prins Alexander zal aan die target in de periode tot en met 2022 een forse bijdrage worden geleverd met de projecten Sterflats (Prinsenland); Rivierenbuurt (Zevenkamp); Grassenbuurt (Ommoord); Oosterflank Noordoost en Architectenbuurt (Het Lage Land). De rioolvernieuwing zal gepaard gaan met de integrale aanpak van de buitenruimte in genoemde buurten. Participatie maakt onderdeel uit van de integrale aanpak.

Directie Veiligheid

Ambities Veiligheid 2018-2022

Het huidige veiligheidsprogramma loopt tot 1 januari 2018. Voor de periode 2018-2022 wordt een nieuw veiligheidsprogramma, Veilig@Rotterdam, ontwikkeld. Het programma Veilig@Rotterdam wordt vóór het zomerreces (na de gemeenteraadsverkiezingen) aangeboden door de gemeenteraad. Dit biedt de volgende gemeenteraad de mogelijkheid om nieuwe accenten te leggen.

De ambitie is dat Rotterdam alleen nog maar veilige wijken heeft waar bewoners, ondernemers en bezoekers zich veilig en welkom voelen. Iedere Rotterdammer moet zich vrij kunnen bewegen en zich veilig voelen in de stad.

Vanuit het programma Veilig@Rotterdam zal in ieder geval aandacht zijn voor de thema's:
Preventie en aanpak High Impact Crime (woninginbraken, overvallen en straatroof)
Aanpak (jeugd)overlast in de buitenruimte
Aanpak woonoverlast
Invulling horeca- en evenementenbeleid

Cluster Stadsontwikkeling

Programma Ruimtelijke ontwikkeling & Stedelijke inrichting

De gemeente Rotterdam werkt aan een aantrekkelijke woonstad met een sterke economie. Dit is vastgelegd in de Stadsvisie 2030 (2007) en bekrachtigd in het kader Stedelijke Ontwikkeling, Prospectus van de Stad (2013). Bij de uitwerking van de stedelijke ambities is de markt aan zet, binnen de door de gemeente geschetste kaders. De gemeente ontwikkelt zelf alleen nieuwe plannen als dat maatschappelijk noodzakelijk is en de markt deze niet oppakt. De gemeente wil het gebruik van bestaand gemeentelijk vastgoed intensiveren en leegstand voorkomen. Daarnaast verkoopt de gemeente overbodig geworden maatschappelijk vastgoed. Dit leidt op termijn tot verkleining van de gemeentelijke grondexploitatie- en vastgoedportefeuilles. Vanwege de grote vraag naar woningen streeft de gemeente naar start bouw van 10.000 nieuwbouwwoningen in de periode 2017 tot en met 2019.

Stadsontwikkeling zet daarbij in Prins Alexander in op verschillende trajecten:

- Faciliteren transformatie van bestaande kantoor- bedrijfs- en zorggebouwen naar wonen;
- Woonmilieu en woningmarkt verbeteren door woningdifferentiatie.
- Verbeteren verkeersdoorstroming en verkeersveiligheid
- Kwaliteit buitenruimte verbeteren (in combinatie met het rioolvervangingsprogramma)
- Verbeteren vastgoed maatschappelijke voorzieningen (o.a. schoolgebouwen)

De meest relevante beleidskaders zijn daarbij; Kader SO

[Kader Stedelijke ontwikkeling Prospectus van de Stad](#)

Stadsvisie	Stadsvisie 2030
Kadernota Vastgoed	Kadernota Vastgoed
Grondprijnsbeleid 2013	Grondprijnsbeleid
Programma Duurzaam	Duurzaam 2015-2018
Woonvisie	Woonvisie 2030
Detailhandelsnota	Detailhandelsnota

Cluster MO

Het nieuwe collegeprogramma 2019-2022 zal mogelijk pas medio 2018 verschijnen.

De verwachting is dat aanpassingen of prioriteiten in het stedelijk beleid meegenomen kunnen worden bij de uitwerking van de wijkagenda in de wijkactieplannen in de jaren 2019 en verder.

De gebiedsopdracht aan Buurtwerk in het kader van het Nieuw Rotterdams welzijn loopt door tot en met 2020. Aandachtsgebieden binnen deze opdracht zijn onder andere het sociaal versterken van ouderen, preventieve ondersteuning van jeugd, tegenprestatie, schuldienstverlening en taal.

Het beleidskader jeugd 'Rotterdam Groeit' loopt tot 2022. Hoofddoel van het beleidskader is dat kinderen en jongeren kansrijker, veiliger en gezonder opgroeien. Binnen het beleidskader is onder andere aandacht voor wijkprogrammering voor jeugd en jongeren en alcohol- en drugsgebruik.

Contact

Gebiedscommissie Prins Alexander

telefoon: 14010

email: gebiedscommissies@rotterdam.nl

adres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

www.rotterdam.nl/prinsalexander

Gebiedsorganisatie Prins Alexander Gemeente Rotterdam

telefoon: 14010

www.rotterdam.nl/prinsalexander

